

Received: Feb. 09, 2026 • Revised: Mar. 13, 2026 • Accepted: Mar. 17, 2026

การประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศทางบัญชีในการจัดทำข้อมูลต้นทุนการผลิตด้วยการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดทุน กรณีศึกษา วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปชาข้าวสาเลีแห่งหนึ่งในจังหวัดน่าน

The Application of the Accounting Information System to Prepare Production Cost Data Through Operational Research of Solve the Problem of Loss in the Case of Community Enterprise Study, Wheat Tea Processing Group in Nan Province

พริมาภรณ์ อินขาว (Primaporn Inkhaw)^{1*}

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลการผลิตของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปชาข้าวสาเลี 2) เพื่อประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศทางบัญชีในการจัดทำข้อมูลต้นทุนและสามารถแก้ไขปัญหาการขาดทุน 3) เพื่อนำเสนอการปรับปรุงระบบบัญชีการผลิตให้ฝ่ายบริหาร งานวิจัยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์สังเกตการณ์การทำงาน บันทึกและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงระบบสารสนเทศทางบัญชีเพื่อการแก้ปัญหาและมีความเหมาะสมกับการใช้งาน

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า 1) การจัดการข้อมูลต้นทุนการผลิตของวิสาหกิจชุมชนในกรณีศึกษาประสบปัญหาการจัดการข้อมูลต้นทุนผลิตที่ไม่ครบถ้วนทำให้ฝ่ายบริหารกำหนดราคาขายที่ไม่เหมาะสมและเกิดการขาดทุน 2) หลังจากผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานจำนวน 6 คนและศึกษาการทำงานการผลิตของวิสาหกิจชุมชนแปรรูปชาข้าวสาเลีในกรณีศึกษาและนำผลการศึกษาไปออกแบบระบบการจัดการข้อมูลต้นทุนตามหลักการบัญชีต้นทุนเพื่อให้สามารถนำเสนอข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจของฝ่ายบริหารเพื่อกำหนดราคาขายให้ถูกต้องเหมาะสมสามารถทำกำไรได้ และ 3) ข้อเสนอในการปรับปรุงระบบใหม่ประกอบด้วย การออกแบบฐานข้อมูล การเขียนโปรแกรมและการออกแบบหน้าจอสำหรับใช้งาน ผลการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบัญชีต้นทุนสามารถช่วยให้นำเสนอข้อมูลต้นทุนได้ถูกต้องครบถ้วนทำให้การกำหนดราคาขายของฝ่ายบริหารสามารถทำกำไรได้อย่างเหมาะสม

คำสำคัญ: บัญชีต้นทุน, วิสาหกิจชุมชน, ระบบสารสนเทศทางบัญชี

¹ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม
Master of Business Administration, Siam Technology College

* Corresponding author, e-mail: primaporn31@gmail.com

Abstract

This research aims to: 1) analyze the production data of the community enterprise group engaged in wheat tea processing; 2) apply an accounting information system to prepare cost data and address the problem of operating losses; and 3) propose improvements to the production accounting system for management. This study is qualitative research. Data were collected through interviews and observation of work processes. The qualitative data were recorded and analyzed to enhance the accounting information system, solve existing problems, and ensure its suitability for practical use.

The research findings can be summarized as follows: 1) The management of production cost data of the community enterprise in the case study faced problems due to incomplete cost information, which led management to set inappropriate selling prices and resulted in operating losses. 2) After the researcher interviewed six operators and studied the production processes of the wheat tea processing community enterprise in the case study, the findings were used to design a cost data management system based on cost accounting principles. This system provides information to support managerial decision-making, enabling the determination of appropriate selling prices and achieving profitability. 3) The proposed system improvements include database design, program development, and user interface design. The results of the accounting information system development for cost accounting enable accurate and complete presentation of cost information, allowing management to set appropriate selling prices and generate profits effectively.

Keywords: *cost accounting, community enterprise, accounting information systems*

บทนำ

ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทสำคัญในการช่วยจัดเก็บข้อมูลและช่วยให้การจัดทำบัญชีขององค์กรธุรกิจเกิดความถูกต้องรวดเร็วมากยิ่งขึ้น ความถูกต้องของการจัดเก็บและการประมวลผลข้อมูลทางบัญชีด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศจะช่วยให้ฝ่ายบริหารได้รับข้อมูลที่เชื่อถือได้สำหรับการกำหนดราคาขายได้อย่างเหมาะสม ซึ่งช่วยให้ธุรกิจสามารถบรรลุผลกำไรตามเป้าหมายและลดความเสี่ยงจากการขาดทุน ความถูกต้องเพื่อการกำหนดราคาขาย ซึ่งจะช่วยให้แน่ใจได้ว่าธุรกิจมีผลกำไรตามเป้าหมายไม่เกิดการขาดทุนรวดเร็วของการประมวลผลและจัดทำรายงานเกี่ยวกับต้นทุนจะช่วยสนับสนุนการตัดสินใจของฝ่ายบริหารได้รวดเร็วขึ้น ทำให้สามารถแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สุชาติ กิระนันท์, 2544)

ระบบสารสนเทศทางบัญชีถือเป็นนวัตกรรมหนึ่งที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของธุรกิจและได้รับการยอมรับอย่างสูง ธุรกิจส่วนใหญ่ได้นำระบบสารสนเทศมาใช้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขัน การนำระบบสารสนเทศมาใช้ในธุรกิจสามารถนำมาซึ่งประโยชน์มากมายช่วยให้การทำงานภายในมีประสิทธิภาพ ช่วยสนับสนุนการตัดสินใจของฝ่ายบริหาร ระบบสารสนเทศทางการบัญชี เป็นระบบที่ช่วยเก็บและประมวลผลข้อมูลทางบัญชี และนำข้อมูลมาจัดทำรายงาน ซึ่งจะแสดงต้นทุนของสินค้าที่ถูกต้องครบถ้วน ช่วยสนับสนุนฝ่ายบริหารในการกำหนดราคาขาย เพื่อให้ได้ผลกำไรตามเป้าหมาย บ่อยครั้งในการจัดทำข้อมูลทางบัญชีของธุรกิจที่

มีความผิดพลาดและขาดประสิทธิภาพทำให้ได้ข้อมูลต้นทุนที่ไม่ครบถ้วน เมื่อฝ่ายบริหารกำหนดราคาขายบนข้อมูลต้นทุน ที่ไม่ครบถ้วนก็จะนำมาซึ่งผลขาดทุนได้ (Bestarion, n.d.) เช่นเดียวกับปัญหาของธุรกิจในการณศึกษา ดังนี้

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปข้าวสาเลในกรณีศึกษา ตั้งอยู่ที่หมู่บ้านผาคับ หมู่ 2 ตำบลบ่อเกลือใต้ อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน ลักษณะที่ตั้งของวิสาหกิจชุมชนอยู่ในภูมิอากาศที่หนาวเย็นตลอดปี ทำให้สามารถผลิตข้าวสาเลได้ผลดีมีผลผลิตจำนวนมาก ผู้นำวิสาหกิจชุมชนจึงมีความคิดผลิต ข้าวสาเล ออกจำหน่ายเพื่อเป็นรายได้เสริมให้กับชุมชน ข้าวสาเลเป็นชาที่ทำจากต้นอ่อนข้าวสาเล เป็นชาที่มีสรรพคุณด้านการรักษาภูมิแพ้ และเป็นสารต้านอนุมูลอิสระข้าวสาเลจึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งของชุมชนในการสร้างรายได้ (ผู้ประสานงานส่วนกลางกองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน, 2566)

ปัญหาของการวิจัยเกิดจากการที่ผู้วิจัยได้เข้าเยี่ยมชมกิจการของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปข้าวสาเล ได้พบว่าวิสาหกิจชุมชนแห่งนี้ยังไม่มีจัดการข้อมูลต้นทุนสินค้าอย่างถูกต้องเหมาะสมตามหลักการบัญชีต้นทุน ข้อมูลต้นทุนที่ได้ไม่ถูกต้องครบถ้วนทำให้การกำหนดราคาขายของสินค้าข้าวสาเลต่ำกว่าความเป็นจริงทำให้เกิดการขาดทุน ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ช่วยแก้ปัญหาให้กับวิสาหกิจชุมชนแห่งนี้โดยทำการศึกษาขั้นตอนการทำงานและการจัดทำบัญชี ดำเนินการออกแบบระบบเพื่อสามารถนำระบบสารสนเทศบัญชีมาใช้ในการจัดทำข้อมูลต้นทุนและจัดทำรายงานต้นทุนที่ครบถ้วนถูกต้องมีความรวดเร็วเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจกำหนดราคาขายได้อย่างเหมาะสมและสามารถทำกำไรได้ตามเป้าหมายการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนต่อไป

งานวิจัยนี้ใช้วิธีวิจัยที่ประกอบด้วย การสังเกตการณ์ทำงาน การสัมภาษณ์และบันทึกคำสัมภาษณ์เพื่อนำไปสร้างเป็นผังกิจกรรมและนำไปวิเคราะห์ออกแบบระบบให้เหมาะสมกับการนำระบบสารสนเทศทางบัญชีมาใช้ให้เกิดความถูกต้องครบถ้วนในการจัดเก็บและรายงานต้นทุนสินค้า และสนับสนุนการตัดสินใจกำหนดราคาขายสินค้าได้อย่างเหมาะสมยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาขั้นตอนการทำงานและข้อมูลการผลิตข้าวสาเลของวิสาหกิจชุมชนในกรณีศึกษา
2. เพื่อออกแบบระบบบัญชีและนำระบบสารสนเทศทางบัญชีมาใช้ในการจัดทำข้อมูลต้นทุนได้ถูกต้องและครบถ้วน
3. เพื่อเสนอการปรับปรุงระบบบัญชีให้สามารถให้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนสามารถแก้ปัญหาการขาดทุนเนื่องจากการขาดข้อมูลต้นทุนที่ถูกต้องให้กับฝ่ายบริหาร

ขอบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศทางบัญชีในการจัดทำข้อมูลต้นทุนการผลิตด้วยการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดทุน กรณีศึกษา วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปข้าวสาเลแห่งหนึ่ง ในจังหวัดน่าน ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการทำวิจัย ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับธุรกิจกรณีศึกษา
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับระบบสารสนเทศทางการบัญชี
3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบัญชีต้นทุน
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับธุรกิจกรณีศึกษา

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปข้าวสาเลเป็นผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ที่ทำจากต้นอ่อนข้าวสาเล เป็นชาที่มีสรรพคุณด้านการรักษาภูมิแพ้ และเป็นสารต้านอนุมูลอิสระที่ผลิตจากเมล็ดข้าวสาเลที่ปลูกอยู่แถบพื้นที่ระหว่างหุบเขา ในจังหวัดน่าน เนื่องจากหมู่บ้านผาคับมีลักษณะภูมิอากาศที่หนาวเย็นตลอดปี ข้าวสาเลจึงเป็นทางเลือกหนึ่งที่สามารถผลิตได้ โดยชาข้าวสาเลก็เป็นทางเลือกหนึ่งของชุมชนที่ใช้ผลผลิตจากต้นอ่อนข้าวสาเลที่มีคุณประโยชน์มากมาย ภายใต้เครื่องหมายการค้าของ “ภูฟ้า” ปัจจุบันมีสมาชิกกลุ่ม 15 ราย ในพื้นที่รวม 30 ไร่ สามารถผลิตได้ 300 กิโลกรัมต่อไร่ สร้างรายได้หมุนเวียนให้กับกลุ่มประมาณ 50,000 บาทต่อปี (ผู้ประสานงานส่วนกลางกองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน, 2566)

หมู่บ้านผาคับ ตั้งอยู่ที่หมู่ 2 ต.บ่อเกลือใต้ อ.บ่อเกลือ จ.น่าน เป็นพื้นที่ตามพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีสภาพภูมิประเทศเป็นภูเขาที่สลับซับซ้อน อยู่ห่างไกลจากความเจริญ ทำให้ประชากรไม่ค่อยได้รับรู้ความเป็นไปทางสภาพเศรษฐกิจ และสังคมมากนัก ปัจจุบันมี 39 ครัวเรือน ประชากรรวม 158 คน แบ่งเป็นวัยทำงาน 101 คน วัยชรา 16 คน และวัยเด็ก 41 คน (ผู้ประสานงานส่วนกลางกองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน, 2566) มีการทำเกษตรเพื่อยังชีพ รับจ้างทั่วไป และหาของป่า ต่อมาในปี พ.ศ. 2547 สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) โดยศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ (ไบโอเทค) ได้มีการกำหนดให้หมู่บ้านผาคับเป็นพื้นที่ที่มุ่งเน้น เพื่อปฏิบัติงานเพื่อสนองต่อพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชนบ้านผาคับให้มีคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดียิ่งขึ้น โดยมีหน่วยงานหลักเป็นศูนย์ภูฟ้า ที่มีหน้าที่ในการดำเนินการประสานงานจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในพื้นที่ และนอกพื้นที่ปฏิบัติงานเพื่อเป็นการเพิ่มคุณภาพในการบริหารจัดการทางด้านทรัพยากรต่าง ๆ ในพื้นที่ของชุมชนหมู่บ้านผาคับ พัฒนาความสามารถ และศักยภาพของชุมชนหมู่บ้านผาคับเพื่อให้ชุมชนหมู่บ้านผาคับนำความรู้ที่ได้ ไปใช้ในการสร้างรายได้ ตลอดจนพัฒนากลายเป็นอาชีพเพื่อหาเลี้ยงชีพได้ในที่สุด

2. แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับระบบสารสนเทศทางการบัญชี

ระบบสารสนเทศในปัจจุบัน เริ่มที่จะมีบทบาทต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์มากยิ่งขึ้น ทั้งมีผลต่อชีวิตประจำวันของมนุษย์ ตลอดจนการทำงาน ระบบสารสนเทศได้ถูกนำมาใช้งานเพื่อความสะดวก ความแม่นยำ จนถึงความปลอดภัย และการป้องกันความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้น โดยบทบาทของระบบสารสนเทศต่อการดำเนินงานขององค์กร หรือหน่วยงานต่าง ๆ คือ จะนำข้อมูลที่ถูกรวบรวมไว้ภายในระบบมาใช้สนับสนุนในการวางแผน และการตัดสินใจ โดยระบบสารสนเทศ มีศักยภาพในการประมวลผลข้อมูลขนาดใหญ่ให้เป็นสารสนเทศที่ถูกต้องและเชื่อถือได้ เพื่อนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจและการวางแผนตามผลลัพธ์ที่ได้จากกระบวนการ

ระบบสารสนเทศ หมายถึง ระบบที่มีส่วนประกอบด้วย ฮาร์ดแวร์และเทคโนโลยีสารสนเทศอื่น ๆ ที่ทำงานร่วมกันเพื่อรวบรวม รักษา แบ่งปัน ประมวลผล จัดเตรียม จัดการ และวิเคราะห์ข้อมูลและสารสนเทศ โดยมีผู้ใช้งานเข้ามามีส่วนร่วมกับระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนกระบวนการทางธุรกิจ (Aptien, 2025)

ระบบสารสนเทศทางการบัญชี (Accounting Information Systems: AIS) หมายถึง กระบวนการเชิงระบบในการรวบรวม จัดเก็บ ประมวลผล และสื่อสารข้อมูลทางการเงินและข้อมูลทางการบัญชีภายในองค์กร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดหาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ถูกต้อง และเชื่อถือได้สำหรับผู้ใช้งานภายในองค์กร ตลอดจนใช้ในการสื่อสารข้อมูลไปยังผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก เช่น นักลงทุน เจ้าหนี้ และหน่วยงานด้านภาษี ทั้งนี้ AIS ยังมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการตัดสินใจ อำนวยความสะดวกต่อการดำเนินงานประจำวัน และเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อการใช้ทรัพยากรทางการเงินขององค์กร นอกจากนี้ ระบบดังกล่าวโดยทั่วไปอาศัยเทคโนโลยี

คอมพิวเตอร์และทรัพยากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการติดตาม ประมวลผล และรายงานกิจกรรมทางการเงินบัญชีอย่างเป็นระบบ (Bestarion. n.d.; Tuovila, 2019) ดังนั้น ในการวิจัยนี้ ระบบสารสนเทศทางการเงินบัญชีจึงหมายถึง ระบบที่บูรณาการกระบวนการจัดการข้อมูลทางการเงินด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้ได้สารสนเทศที่ถูกต้อง เชื่อถือได้ และเหมาะสมต่อการสนับสนุนการตัดสินใจด้านการบริหารและการดำเนินงานขององค์กร

3. แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการบัญชีต้นทุน

การบัญชีต้นทุนเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้โดยฝ่ายบริหารภายในองค์กรเพื่อระบุต้นทุนผันแปรและต้นทุนคงที่ทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิต เมื่อมีการวัดและบันทึกต้นทุนของปัจจัยการผลิตอย่างเป็นระบบ องค์กรสามารถนำข้อมูลต้นทุนดังกล่าวไปเปรียบเทียบกับผลลัพธ์ที่ได้รับ เพื่อใช้ประเมินผลการดำเนินงานทางการเงินและประกอบการตัดสินใจทางธุรกิจในอนาคต นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการบัญชีต้นทุนไว้ในลักษณะสอดคล้องกัน กล่าวคือ การบัญชีต้นทุนเป็นรูปแบบหนึ่งของการบัญชีจัดการที่มุ่งบันทึกและประเมินต้นทุนการผลิตทั้งต้นทุนผันแปรและต้นทุนคงที่ขององค์กร (Hayes, 2026) อีกทั้งยังเป็นกระบวนการทางบัญชีจัดการที่เกี่ยวข้องกับการบันทึก วิเคราะห์ และรายงานต้นทุน เพื่อใช้เป็นข้อมูลภายในสำหรับการควบคุมค่าใช้จ่ายและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานขององค์กร (The Investopedia Team, 2026) นอกจากนี้ การบัญชีต้นทุนยังครอบคลุมการติดตาม วิเคราะห์ และจัดการต้นทุนที่เกิดขึ้นจากการผลิตสินค้าและบริการ โดยอาศัยการจำแนก บันทึก และสรุปค่าใช้จ่ายเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจด้านการจัดสรรทรัพยากรและการควบคุมการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ (Martinis, 2022)

ดังนั้น การบัญชีต้นทุนจึงหมายถึงกระบวนการสะสม วิเคราะห์ และใช้ข้อมูลต้นทุนเพื่อสนับสนุนการวางแผน การควบคุม และการตัดสินใจของฝ่ายบริหาร รวมถึงการคำนวณต้นทุนผลิตภัณฑ์และการประเมินมูลค่าสินค้าคงเหลือ โดยข้อมูลต้นทุนที่ได้ยังสามารถนำไปใช้เปรียบเทียบกับผลการดำเนินงาน เพื่อประเมินประสิทธิภาพทางการเงินและกำหนดแนวทางการดำเนินธุรกิจในอนาคตได้อย่างเหมาะสม

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Saad (2023) ได้ศึกษาคุณภาพระบบสารสนเทศทางการบัญชีและผลการดำเนินงานขององค์กรที่มีบทบาทในการใกล้เคียงของคุณภาพข้อมูลทางการบัญชี การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามสำรวจที่จัดการด้วยตนเองเพื่อรวบรวมข้อมูลจากผู้ใช้อีเอส จำนวน 103 ราย หลังจากนั้นจึงใช้ PLS-SEM ในการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล การค้นพบนี้ได้สนับสนุนผลกระทบที่มีนัยสำคัญของคุณภาพระบบและข้อมูลต่อการใช้งานระบบ แต่ไม่รวมถึงคุณภาพการบริการ อีกทั้งการใช้งานของระบบสารสนเทศทางการบัญชี (AIS) ยัง พบว่าส่งผลต่อการดำเนินธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญ การศึกษานี้มีส่วนช่วยในวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบสารสนเทศทางการบัญชี (AIS) ในแง่ของปัจจัยกำหนดผลประโยชน์ของระบบสารสนเทศทางการบัญชี (AIS) และได้ตรวจสอบแบบจำลองที่นำเสนอระหว่างบริษัทต่าง ๆ ในชุดาน การศึกษานี้มีความสำคัญทั้งทางทฤษฎีและการปฏิบัติ และให้ข้อจำกัด ผลกระทบ และข้อเสนอแนะในการศึกษาในอนาคต

Li & Fang (2022) ได้ศึกษาระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่รับรู้กระบวนการตามการจัดการกระบวนการทางธุรกิจ จากปัญหารูปแบบการปรับให้เหมาะสม และผลการปรับให้เหมาะสมของข้อมูลการบัญชีของบริษัท เจเคเจทีในเมือง เอกสารนี้จัดทำวิธีการวิเคราะห์เชิงปฏิบัติและการวิเคราะห์กรณีและปัญหา มีการเสนอว่าผลการปรับให้เหมาะสมสี่ประการของข้อมูลการบัญชีของบริษัท เจเคเจที สามารถรับได้โดยการปรับปรุงความถูกต้องและความแม่นยำของข้อมูลธุรกิจระบบย่อย การสร้างมาตรฐานการแบ่งสิทธิ์และความรับผิดชอบของบุคลากร การใช้ระบบอย่างเคร่งครัด การเปลี่ยนแปลงวิธีการบัญชีต้นทุน และการเสริมสร้างความเข้มแข็ง

ของการฝึกอบรม การจัดการความสามารถด้านข้อมูลบัญชีเชิงนวัตกรรมและมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพอื่น ๆ ตัวชี้วัดทางการเงินหลักแสดงให้เห็นว่าต้นทุนการดำเนินงานของบริษัท เจเคเจที ในเมือง A ในปี 2019 อยู่ที่ 90.0309 ล้านบาท ลดลง 8.1781 ล้านบาท จากปี 2020 ซึ่งลดลง 8.33% เมื่อเทียบเป็นรายปี โดยมีสาเหตุหลักมาจากการจัดตั้งโหมดการแบ่งปันทางการเงิน ในปี 2019 และการเสริมสร้างความเข้มแข็งในการบริหารต้นทุนและการควบคุมเงินทุนของสาขาโดยฝ่ายการเงินในเวลาเดียวกัน เนื่องจากโครงการดำเนินการในพื้นที่ มีข้อได้เปรียบด้านบริการทางการเงินที่ชัดเจน และต้นทุนค่อนข้างต่ำ ในขณะเดียวกัน จากผลการวิจัยโดยการสรุปขั้นตอนการประยุกต์ใช้ระบบการจัดการข้อมูล พบว่า ทำให้เกิดการวิเคราะห์เชิงลึกของระบบการจัดการข้อมูล ระบบการจัดการสารสนเทศมีประสิทธิภาพในการส่งเสริมเศรษฐกิจที่แข็งแกร่ง เราควรส่งเสริมการประยุกต์ใช้ระบบอย่างแข็งขันเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงระดับการก่อสร้างทางเศรษฐกิจ

ภัทรวดี อินทปนต์ และคณะ (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบบัญชีและการจัดการต้นทุนการผลิตเพื่อยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านนิคม อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา จำนวน 17 คน ผลการวิจัยพบว่า 1. การบันทึกการบัญชีเป็นลักษณะการทำได้ด้วยมือ เป็นข้อมูลเฉพาะรายรับ รายจ่าย โดยไม่มีข้อมูลบัญชีต้นทุนการผลิต การพัฒนาระบบบัญชีทำได้โดยให้มีความสอดคล้องกับข้อมูลที่ใช้ในการดำเนินงาน ประกอบด้วย ทำเอกสารเพื่อประกอบข้อมูลทางบัญชี ได้แก่ (1) จัดทำใบเสร็จรับเงิน (2) จัดทำใบสำคัญจ่าย (3) จัดทำทะเบียนคุมสินค้าและวัตถุดิบ จัดระบบการควบคุมภายในโดยการแบ่งหน้าที่ให้กับสมาชิก บันทึกการบัญชีโดยใช้เอกสารประกอบการบันทึกการบัญชีอย่างสม่ำเสมอ และ 2. พัฒนาการจัดการต้นทุนการผลิตสินค้า โดยใช้ต้นทุนเต็ม กำหนดรายการขายโดยอัตราส่วนบวกเพิ่ม ทำความเข้าใจในพฤติกรรมต้นทุน และจัดประเภทต้นทุน เพื่อมาวิเคราะห์จุดคุ้มทุน และนำมาวางแผนการผลิตต่อไป

ชญาภา ญจน์ ใหม่เงิน และเดชา โลจนสิริศิลป์ (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การออกแบบระบบบัญชีต้นทุนการผลิตวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้าย้อมสีธรรมชาติ อำเภอสันติสุข จังหวัดน่าน ผลการวิจัยพบว่า ต้นทุนที่สำคัญประกอบด้วยต้นทุนผันแปรร้อยละ 92 และต้นทุนคงที่ร้อยละ 8 สำหรับระบบบัญชีต้นทุนการผลิต มีการบันทึกข้อมูลโดยแยกตามคำสั่งผลิต และปันส่วนต้นทุนคงที่ และมีการจัดเรียงเรียงเป็นรายงานเพื่อการนำเสนอระบบสารสนเทศจึงสามารถสนับสนุนฝ่ายบริหารในการควบคุมการผลิตได้อย่างเหมาะสม

จากงานวิจัยข้างกล่าว การศึกษาระบบสารสนเทศทางการบัญชีในการจัดทำบัญชีต้นทุน จึงเป็นงานที่เป็นการลดระยะเวลาในการทำงานได้ และสามารถทำให้การไหลของการดำเนินงานทางธุรกิจเป็นไปในทิศทางที่ดี เพื่อเป็นแนวทาง และเป็นการปรับปรุงแก้ไข ในการนำข้อมูลที่รวบรวมมาให้ประกอบการพิจารณาในการตัดสินใจ เพื่อที่จะนำไปวางกลยุทธ์ในทางธุรกิจเป็นลำดับต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยในครั้งนี้ เป็นงานวิจัยเชิงปฏิบัติการ โดยมีขั้นตอนในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยดังนี้

1. วางแผนขั้นตอนในการรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยโดยใช้การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องด้วยคำถามกึ่งโครงสร้าง โดยมีบุคลากรวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปชาข้าวสาเลีแห่งหนึ่ง ในจังหวัดน่าน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประธานวิสาหกิจชุมชน เจริญภูมิ เจ้าหน้าที่เทคโนโลยีสารสนเทศ (ไอที) และพนักงานฝ่ายผลิตคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ มีดังนี้

1.1 ประธานวิสาหกิจชุมชน ข้อคำถามในการสัมภาษณ์ ได้แก่

1.1.1 รายงานทางบัญชีของวิสาหกิจชุมชนเป็นอย่างไร

- 1.1.2 การควบคุมภายในของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปชาข้าวสาเลี เป็นอย่างไร
- 1.2 เทรนด์ธุรกิจ ข้อคำถามในการสัมภาษณ์ ได้แก่
 - 1.2.1 วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปชาข้าวสาเลี มีระบบทางบัญชีเป็นอย่างไร
 - 1.2.2 วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปชาข้าวสาเลี มีต้นทุนในการผลิตเป็นอย่างไร
 - 1.2.3 วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปชาข้าวสาเลี ได้มีการวางแผนการดำเนินงานโดยใช้ข้อมูลทางบัญชีมาประกอบในการวางแผนหรือไม่
 - 1.2.4 มีการนำส่งรายงานทางบัญชีให้กับประธานวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปชาข้าวสาเลี หรือไม่
 - 1.2.5 มีการจัดทำเอกสารทางบัญชีตลอดจน การจัดทำงบการเงินรายการทางการค้าทุกรายการ สามารถจัดทำข้อมูลได้ง่ายหรือไม่
 - 1.2.6 การรวบรวมเอกสารทางการบัญชี ตลอดจนการนำเสนอข้อมูลทางบัญชี เป็นอย่างไร
 - 1.2.7 การตรวจสอบความถูกต้องข้อมูลทางบัญชีเป็นอย่างไร
- 1.3 พนักงานไอที ข้อคำถามการสัมภาษณ์ ได้แก่
 - 1.3.1 เทคโนโลยีในการใช้งานของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปชาข้าวสาเลี เป็นอย่างไร สามารถสนับสนุนการทำงานได้ตามความต้องการของผู้ใช้งานหรือไม่
 - 1.3.2 มีการสนับสนุนทางด้านคอมพิวเตอร์กับวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปชาข้าวสาเลี อย่างไร
 - 1.3.3 มีการพัฒนา ปรับปรุงระบบงาน เพื่อใช้ในการสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปชาข้าวสาเลีให้เดินหน้าต่อไป อย่างไรบ้าง
 - 1.3.4 มีการแก้ไขปัญหาทางด้านฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ที่เกิดขึ้นอย่างไรบ้าง
- 1.4 พนักงานผลิตสินค้า ข้อคำถามการสัมภาษณ์ ได้แก่
 - 1.4.1 มีการจัดลำดับการจัดการใช้ทรัพยากรในการผลิตสินค้าของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปชาข้าวสาเลีอย่างไร
 - 1.4.2 การควบคุมปริมาณการผลิตสินค้าของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปชาข้าวสาเลีเป็นอย่างไร
 - 1.4.3 มีการบันทึกข้อมูลทางการผลิตสินค้าของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปชาข้าวสาเลีหรือไม่
 - 1.4.4 มีการรายงานทางการผลิตสินค้าของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปชาข้าวสาเลีอย่างไร
2. ศึกษาขั้นตอนในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปชาข้าวสาเลีแห่งหนึ่ง ในจังหวัดน่าน
3. วิเคราะห์ระบบงานของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปชาข้าวสาเลีแห่งหนึ่ง ในจังหวัดน่าน
4. ผู้วิจัยทำการประยุกต์ระบบในการทำงานของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปชาข้าวสาเลีแห่งหนึ่ง ในจังหวัดน่าน งานวิจัยฉบับนี้จะให้ผลลัพธ์ คือ การรับรู้ข้อมูลทางการเงิน รายรับ รายจ่ายต่าง ๆ รวมถึงการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปชาข้าวสาเลีแห่งหนึ่ง ในจังหวัดน่าน ด้วยระบบสารสนเทศทางการบัญชี ซึ่งเป็นการประยุกต์ใช้ในการทำงาน เพื่อที่จะได้รับรู้ข้อมูลต้นทุนทางการผลิตที่ถูกต้องแม่นยำ และเกิดความพึงพอใจต่อผู้ใช้งานในระบบสารสนเทศทางการบัญชี และรายงานทางการเงินที่ได้รับข้อมูลตลอดจนนำข้อมูลที่ได้นำไปใช้ประกอบในการวางแผนการตัดสินใจ เพื่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้นต่อไป ซึ่งผู้วิจัยประยุกต์ระบบการทำงานของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปชาข้าวสาเลีแห่งหนึ่ง ในจังหวัดน่าน โดยใช้แผนภาพของ Data Flow Diagram เพื่อให้เห็นการทำงานของแต่ละระบบของวิสาหกิจชุมชน และทำการวิเคราะห์ข้อมูลต้นทุนทางการผลิตของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปชาข้าวสาเลีแห่งหนึ่ง ในจังหวัดน่านต่อไป

ผลการวิจัย

จากการสัมภาษณ์พบว่า วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปข้าวสาเล่ แต่เดิมนั้นชาวบ้านมีอาชีพในการทำนาปลูกข้าวเป็นหลัก ความเจริญต่าง ๆ เข้าไปไม่ถึงกลุ่มชาวบ้านเหล่านี้ ทั้งเด็ก คนชรา และผู้ใหญ่ทั้งหลายจะประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก ไม่นานด้วยพระกรุณาของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระราชดำริในการพัฒนาหมู่บ้าน โดยมีความต้องการให้สภาพความเป็นอยู่ และการทำมาหากินของชาวบ้านมีทิศทางที่ดีขึ้น โดยมีหน่วยงานหลักเป็นศูนย์ภูฟ้า ที่มีหน้าที่ในการดำเนินการประสานงานจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในพื้นที่ และนอกพื้นที่ปฏิบัติงานเพื่อเป็นการเพิ่มคุณภาพในการบริหารจัดการทางด้านการทรัพยากรต่าง ๆ ในพื้นที่ของชุมชนหมู่บ้านผาคับ มาทำการให้ความรู้ พัฒนาความสามารถให้กับชาวบ้าน เพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการสร้างรายได้และยกระดับความเป็นอยู่ของชาวบ้านในชุมชนให้ดีขึ้น

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประยุกต์ระบบสารสนเทศบัญชีของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปข้าวสาเล่ให้มีความเหมาะสมมากขึ้น และยังเป็นการช่วยให้ระบบบัญชีของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปข้าวสาเล่สามารถนำข้อมูลไปใช้นำเสนอการปรับปรุงระบบบัญชีการผลิตของฝ่ายบริหาร ผู้วิจัยได้พบปัญหาที่เกิดขึ้น ดังต่อไปนี้

1. การจัดจำหน่ายสินค้าในปริมาณมาก ทางวิสาหกิจชุมชนไม่ได้มีการจัดทำใบเสนอราคาสินค้า หรือใบสั่งสินค้าเป็นรูปเอกสารที่ถูกต้อง แต่เป็นการแจ้งปากเปล่าเกี่ยวกับข้อมูลของสินค้าให้กับลูกค้าแทน ทำให้เกิดความเสี่ยงในการดำเนินงานเป็นอย่างมาก

2. การเรียกดูเอกสารข้อมูลในทางบัญชี พนักงานจะต้องใช้เวลาเป็นอย่างมากในการย้อนดูข้อมูล เนื่องจากข้อมูลเป็นลักษณะของเอกสารที่รวบรวมไว้ในที่เดียวกัน โดยไม่ได้แยกเป็นหมวดหมู่ที่ชัดเจน ทำให้พนักงานต้องใช้เวลาในการค้นหานั้น ซึ่งเสี่ยงเอกสารสูญหาย ค้นหาเอกสารไม่พบ ทำให้พลาดต่อการนำข้อมูลไปวางแผนในขั้นตอนต่อไปอย่างเห็นได้ชัด

3. การจัดทำบัญชีต้นทุนไม่ได้ทำการแบ่งเป็นหมวดหมู่ให้ชัดเจน ไม่ได้มีการคำนวณผลต่างของข้อมูลค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการผลิตต่าง ๆ กับค่าใช้จ่ายในการจัดจำหน่ายให้ชัดเจน การจดบันทึกไม่ครบถ้วน บางครั้งไม่ได้จดบันทึกให้ชัดเจน ทำให้ไม่เห็นผลรวมของกำไร ขาดทุน

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยได้พบว่า พนักงานการเงิน และบัญชีไม่มีความรู้ในการทำบัญชี ลักษณะการทำบัญชีนั้นเป็นการทำบัญชีในลักษณะการทำตามแบบของผู้ที่ทำบัญชีในอดีต ซึ่งเป็นความเสี่ยงในการคำนวณตัวเลขทางบัญชีที่ผิดพลาดได้ง่าย ซึ่งเป็นปัญหาในการคำนวณต้นทุนการผลิตสินค้าเป็นอย่างมาก

จากการวิเคราะห์ระบบงานของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปข้าวสาเล่แห่งหนึ่ง ในจังหวัดน่าน ทำให้ข้อมูลทางบัญชีต่าง ๆ สามารถถูกจัดเก็บได้อย่างเป็นระบบระเบียบมากขึ้น และง่ายในการตรวจสอบ เนื่องจากระบบสารสนเทศทางบัญชีจะมีการบันทึกข้อมูลรายการบัญชีต่าง ๆ เก็บไว้ทั้งหมด ทำให้ผู้ใช้งานสามารถเรียกดูข้อมูลต่าง ๆ ทางบัญชีได้ตลอดเวลาที่ต้องการ โดยระบบสารสนเทศทางบัญชีจะมีการพยากรณ์ข้อมูล และเป็นระบบสารสนเทศทางบัญชีที่สามารถเสนอแนะแนวทางในการวางแผนข้อมูลได้ในเบื้องต้น โดยระบบจะมีการแสดงข้อมูลเป็นกราฟ หรือแผนภูมิ เพื่อช่วยต่อการให้ฝ่ายบริหารมาทำการตรวจสอบ หรือนำไปเป็นข้อมูลในการสนับสนุนการตัดสินใจ และการวางแผนในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปข้าวสาเล่ได้ อีกทั้งยังเป็นระบบสารสนเทศทางบัญชีที่มีความสามารถในการบริหารจัดการเบื้องต้นได้อีกด้วย ได้แก่ การจัดการต้นทุนการผลิต การวิเคราะห์ต้นทุนในการผลิต ระบบสารสนเทศทางบัญชีจะมีการแสดงข้อมูลค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เป็นค่าใช้จ่ายส่วนเกินที่เสียไป ค่าเสื่อมต่าง ๆ ในการใช้จ่าย การซ่อมเครื่องมือที่ใช้ในการผลิต การจัดซื้อเครื่องมือที่ใช้ในการผลิต ค่าใช้จ่ายกำลังคนที่ใช้ในการผลิต ตลอดจนค่าวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตโดยระบบสารสนเทศทางบัญชีจะแสดงข้อมูลให้ผู้ใช้งาน หรือฝ่ายบริหารได้ทำการตัดสินใจ หรือวางแผนในการดำเนินงานได้ง่ายมากขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่องการศึกษาการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศทางบัญชีในการจัดทำข้อมูลต้นทุน เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของฝ่ายบริหารมีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

จากการวิเคราะห์ระบบสารสนเทศทางบัญชี ทำให้ข้อมูลทางบัญชีต่าง ๆ สามารถถูกจัดเก็บได้อย่างเป็นระบบระเบียบมากขึ้น และง่ายในการตรวจสอบ เนื่องจากระบบสารสนเทศทางบัญชีจะมีการบันทึกข้อมูลรายการบัญชีต่าง ๆ เก็บไว้ทั้งหมด ทำให้ผู้ใช้งานสามารถเรียกดูข้อมูลต่าง ๆ ทางบัญชีได้ตลอดเวลาที่ต้องการซึ่งสอดคล้องกับ Tuovila (2019) ที่ได้ศึกษาการวิเคราะห์ระบบสารสนเทศทางบัญชี ซึ่งเป็นการรวบรวม การจัดเก็บ และการประมวลผลข้อมูลทางการเงินและการบัญชีที่ใช้โดยผู้ภายในเพื่อรายงานข้อมูลให้กับนักลงทุน เจ้าหนี้ และหน่วยงานด้านภาษี โดยระบบสารสนเทศทางบัญชีจะมีการพยากรณ์ข้อมูล และเป็นระบบสารสนเทศทางบัญชีที่สามารถเสนอแนะแนวทางในการวางแผนข้อมูลได้ในเบื้องต้น โดยระบบจะมีการแสดงข้อมูลเป็นกราฟ หรือแผนภูมิ เพื่อง่ายต่อการให้ฝ่ายบริหารมาทำการตรวจสอบ หรือนำไปเป็นข้อมูลในการสนับสนุนการตัดสินใจ และการวางแผนในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปชาข้าวสาเล่ได้ อีกทั้งยังเป็นระบบสารสนเทศทางบัญชีที่มีความสามารถในการบริหารจัดการเบื้องต้นได้โดยการแสดงเป็นเอกสารข้อมูลทางการเงินต่าง ๆ สอดคล้องกับ The Investopedia Team (2026) ที่ศึกษาการจัดทำรายงานข้อมูลต้นทุน เป็นกระบวนการทางบัญชีการจัดการที่เกี่ยวข้องกับการบันทึก วิเคราะห์ และรายงานต้นทุนของบริษัท การบัญชีต้นทุนเป็นกระบวนการภายในที่ใช้โดยบริษัทเท่านั้นเพื่อระบุวิธีลดค่าใช้จ่าย ได้แก่ การจัดการต้นทุนการผลิต การวิเคราะห์ต้นทุนในการผลิต ระบบสารสนเทศทางบัญชีจะมีการแสดงข้อมูลค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เป็นค่าใช้จ่ายส่วนเกินที่เสียไป ค่าเสื่อมต่าง ๆ ในการใช้จ่าย การซ่อมเครื่องมือที่ใช้ในการผลิต การจัดซื้อเครื่องมือที่ใช้ในการผลิต ค่าใช้จ่ายกำลังคนที่ใช้ในการผลิต ตลอดจนค่าวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตโดยระบบสารสนเทศทางบัญชีจะแสดงข้อมูลให้ผู้ใช้งาน หรือฝ่ายบริหารได้ทำการตัดสินใจ หรือวางแผนในการดำเนินงานได้ง่ายมากขึ้นโดยสอดคล้องกับ Bestarion (n.d.) ที่ได้ศึกษาระบบสารสนเทศทางบัญชี เพื่อที่ข้อมูลทางบัญชีของระบบสารสนเทศทางบัญชีมาใช้ในการวางแผน ตัดสินใจในการดำเนินงานต่าง ๆ ของฝ่ายบริหาร

จากการสังเกตการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปชาข้าวสาเล่ และการสอบถามผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปชาข้าวสาเล่ ทำให้ผู้วิจัยได้พบปัญหาที่เกิดขึ้น ดังต่อไปนี้

1. การจัดจำหน่ายสินค้าในปริมาณมาก ทางวิสาหกิจชุมชนไม่ได้มีการจัดทำใบสั่งสินค้าเป็นรูปเอกสารที่ถูกต้อง แต่เป็นการแจ้งปากเปล่าที่เกี่ยวกับข้อมูลของสินค้าให้กับลูกค้า ทำให้เกิดความเสี่ยงในการดำเนินงาน
2. การเรียกดูเอกสารข้อมูลในทางบัญชี พนักงานจะต้องใช้เวลาเป็นอย่างมากในการย้อนดูข้อมูล เนื่องจากข้อมูลแยกเป็นหมวดหมู่ที่ชัดเจน ทำให้พนักงานต้องใช้เวลาในการค้นหาค้นหา และเสี่ยงเอกสารสูญหาย
3. การจัดทำบัญชีไม่ได้มีการคำนวณผลต่างของข้อมูลค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน ทำให้ไม่เห็นผลรวมของกำไร ขาดทุน

จากปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยได้พบว่า พนักงานการเงิน และบัญชีไม่มีความรู้ในการทำบัญชี ลักษณะการทำบัญชีนั้นเป็นการทำบัญชีในลักษณะการทำตามแบบของคนที่ทำบัญชีในอดีต ซึ่งเป็นความเสี่ยงในการคำนวณตัวเลขทางบัญชีที่ผิดพลาดได้ง่าย ซึ่งเป็นปัญหาในการคำนวณต้นทุนการผลิตสินค้าเป็นอย่างมาก ผู้วิจัยจึงได้ทำการออกแบบระบบสารสนเทศทางบัญชี และได้ทำการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องทางบัญชีของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปชาข้าวสาเล่ โดยการสัมภาษณ์ในการดำเนินงานก่อนใช้ระบบสารสนเทศทางบัญชี และหลังใช้ระบบสารสนเทศทางบัญชี สามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. ขั้นตอนการทำงานของระบบสารสนเทศทางบัญชี สามารถบันทึกข้อมูลได้ในปริมาณมาก ทำให้ไม่มีความเสี่ยงต่อข้อมูลสูญหาย เนื่องจากระบบสารสนเทศทางบัญชีสามารถบันทึกรายการบัญชีได้อย่างไม่มีที่สิ้นสุด โดยระบบสารสนเทศทางบัญชีจะมีการบันทึก
2. ระบบสารสนเทศทางบัญชี สามารถเรียกดูข้อมูลทางบัญชีได้ตลอดเวลา เพียงผู้ใช้งานใส่ข้อมูลที่ต้องการจะค้นหา จากนั้นระบบสารสนเทศทางบัญชีจะทำการประมวลผลข้อมูลที่ผู้ใช้งานต้องการออกมา โดยไม่เสียเวลาในการค้นเอกสาร
3. การนำเสนอการปรับปรุงระบบบัญชี สามารถเรียกดูข้อมูลทางบัญชีโดยระบบสารสนเทศทางบัญชีจะมีการสรุปยอดรวมต่าง ๆ ของข้อมูลออกมาอย่างชัดเจน เพื่อให้บุคลากรนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการวางแผนการดำเนินงานในขั้นตอนต่อไป
4. การแก้ปัญหาการขาดทุน เมื่อข้อมูลทุกอย่างถูกบันทึก และมีการจัดเรียงอย่างเป็นหมวดหมู่ ทำให้ผู้ใช้งานสามารถเรียกดูข้อมูล หรือทำการเปรียบเทียบข้อมูลต่าง ๆ ที่ผู้ใช้งานต้องการ ทำให้ผู้ใช้งานสามารถเห็นผลกำไร ขาดทุน และข้อมูลต้นทุนที่แม่นยำ ชัดเจน และถูกต้องโดยไม่ตกหล่น

สรุปผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศทางบัญชีในการจัดทำข้อมูลต้นทุนการผลิตด้วยการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อแก้ไขปัญหการขาดทุน กรณีศึกษา วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปชาข้าวสาเลีแห่งหนึ่ง ในจังหวัดน่าน เป็นการวิจัยที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาขั้นตอนในการผลิตของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปชาข้าวสาเลี สรุปได้ว่าการสัมภาษณ์ พบว่า การผลิตของวิสาหกิจชุมชนแปรรูปชาข้าวสาเลีเป็นการผลิตที่มีลักษณะของการรวมตัวกันของสมาชิกวิสาหกิจชุมชนมาช่วยกันผลิตสินค้า หรือผลิตภัณฑ์ขึ้น เพื่อเป็นการสร้างรายได้ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้เข้าไปใช้บริการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปชาข้าวสาเลีได้สังเกตเห็นการดำเนินการทางด้านระบบบัญชีของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปชาข้าวสาเลี ซึ่งวิสาหกิจชุมชนแห่งนี้ยังไม่มีจัดการข้อมูลต้นทุนตามหลักการบัญชีต้นทุนทำให้ฝ่ายบริหารไม่ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน ทำให้ผู้วิจัยได้พบปัญหาที่เกิดขึ้นจากระบบบัญชี ได้แก่ ระบบเอกสารเกิดการสูญหาย ค้นหาเอกสารเกิดความล่าช้า การจัดเรียงออเดอร์เป็นลักษณะการแจ้งออเดอร์แบบปากเปล่า และการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร การเรียกดูข้อมูลรายการบัญชีมีความล่าช้าในการค้นหาและต้องใช้เวลาในการค้นหาข้อมูล เนื่องจากข้อมูลนั้นไม่ได้ถูกแยกเป็นหมวดหมู่ให้ชัดเจน ทำให้เอกสารสูญหาย ทำให้ผลคำนวณรายการทางบัญชีมีการคำนวณผลต่างของข้อมูลค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน ทำให้ไม่เห็นผลรวมของกำไรขาดทุน

ผู้วิจัยจึงออกแบบระบบสารสนเทศทางบัญชี เพื่อที่จะทำการประยุกต์จากการจัดทำบัญชีเป็นรูปแบบลายลักษณ์อักษร มาเป็นการใช้ระบบสารสนเทศทางบัญชีมาใช้ในการจัดทำบัญชีต้นทุน ทำให้เห็นข้อมูลต่าง ๆ ทางบัญชี ทั้งข้อมูลรายการรับ และข้อมูลรายการจ่าย รวมถึงรายการข้อมูลย่อย ข้อมูลทางบัญชีในระบบสารสนเทศทางบัญชีนั้นสามารถแสดงผลของข้อมูลให้เห็นถึงข้อมูลรายการค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เป็นค่าใช้จ่ายแบบสูญเปล่า และค่าใช้จ่ายที่จำเป็น ทำให้ผู้ใช้งานระบบสารสนเทศทางบัญชีสามารถรวบรวมข้อมูลทางบัญชีมาใช้ในการจัดทำข้อมูลต้นทุนในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปชาข้าวสาเลีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากระบบสารสนเทศทางบัญชีวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปชาข้าวสาเลีแห่งหนึ่ง ในจังหวัดน่าน ทำให้ข้อมูลต่าง ๆ ในระบบบัญชี ถูกจัดเก็บบันทึกในข้อมูลอย่างเป็นหมวดหมู่ และเป็นระเบียบ ง่ายต่อการตรวจสอบ ซึ่งผู้ใช้งานสามารถเรียกดูข้อมูลได้ตลอดเวลาตามที่ผู้ใช้งานต้องการซึ่งระบบสารสนเทศทางบัญชีจะมีการพยากรณ์ข้อมูล และเป็นระบบสารสนเทศทางบัญชีที่สามารถเสนอแนะแนวทางในการวางแผนข้อมูลได้ใน

เบื้องต้น โดยระบบจะมีการแสดงข้อมูลเป็นกราฟ หรือแผนภูมิ เพื่อช่วยให้ฝ่ายบริหารมาทำการตรวจสอบ หรือนำไปเป็นข้อมูลในการสนับสนุนการตัดสินใจ และการวางแผนในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปข้าวสาเล่ได้ ทำให้ฝ่ายบริหารนำข้อมูลที่ได้จากระบบสารสนเทศทางบัญชีมาทำการวางแผนทางธุรกิจ ตลอดจนสามารถแก้ไขปัญหาการขาดทุนได้อีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ควรมีการพัฒนาความรู้ทางบัญชีอย่างต่อเนื่อง

1.2 ควรมีการศึกษาข้อมูลทางบัญชีในอดีตมาใช้ในการเปรียบเทียบข้อมูลในการจัดการบัญชีต้นทุน เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดทุน และนำข้อมูลไปใช้ในการนำเสนอกับฝ่ายบริหาร

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการให้ความสำคัญของประสิทธิภาพในการใช้ระบบสารสนเทศทางบัญชี เพื่อที่จะนำข้อมูลไปใช้ในการบริหารวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปข้าวสาเล่ต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาและความช่วยเหลือเป็นอย่างดี จาก ดร.เดชา โลจนสิริศิลป์ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ และปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ตลอดมาตั้งแต่ต้นจนเสร็จสิ้นสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ประจำหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตทุกท่านที่ให้ความกรุณาประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ที่มีค่ายิ่ง และกรุณาให้คำปรึกษาแนะนำในการจัดทำการค้นคว้าอิสระฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ ซึ่งประกอบด้วย ดร.โอภาส กิจกำแหง คณบดีคณะบริหารธุรกิจ ที่กรุณาตรวจสอบและเสนอแนะข้อมูลอันเป็นประโยชน์ในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณบุคลากร ทีมงานบทความวารสารวิชาการมหาวิทยาลัยสยาม และทีมงานที่มีความเกี่ยวข้องทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือ และให้ข้อมูลเป็นอย่างดีมาโดยตลอด ขอขอบคุณบิดา มารดา และครอบครัว ที่ให้กำลังใจที่ดี และให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ผู้วิจัยขอระลึกถึง ผู้ที่เป็นเจ้าของแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่ผู้วิจัยนำมาอ้างอิงในงานวิจัยฉบับนี้ไว้ในโอกาสนี้ด้วย

บรรณานุกรม

- กองบริการสารสนเทศ กปภ. (2566, 11 ตุลาคม). *งานบัญชีต้นทุน*. <https://acc.pwa.co.th/cost-accounting>
- กาญจนภรณ์ นิลจินดา, นันทกาญจน์ เกิดมาลัย, เมธาวี ยี่มิน, และ นิรมล เนื่องสิทธิ์. (2564). การพัฒนาศักยภาพและบริหารจัดการต้นทุนผลิตภัณฑ์ผ้าครามกลุ่มทอผ้าย้อมคราม บ้านหนองครอง จังหวัดสกลนคร. *วารสารวิชาการสถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ*, 7(1), 516-527.
- กิตติพร ปัญญาภิบาล. (2549). *การวิจัยปฏิบัติการ : แนวทางสำหรับครู*. นันทพันธ์พรินตัง.
- ชญาภาภรณ์ ใหม่เงิน และ เดชา โลจนสิริศิลป์. (2564). การออกแบบระบบบัญชีต้นทุนการผลิตวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้าย้อมสีธรรมชาติ อำเภอสันติสุข จังหวัดน่าน. ใน *การประชุมวิชาการระดับชาติ วิทยาลัยนครราชสีมา ครั้งที่ 8* (น. 525-534). วิทยาลัยนครราชสีมา.
- ชาญชัย อรรถชาติ. (2565). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในด้านบริหารจัดการผลผลิตและการจัดทำบัญชีของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดเพชรบุรี. *วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ*, 7(12), 1063-1075.

- เบญจมาศ อภิลิทธิปัญญา. (2546). *การบัญชีบริหาร*. ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- ผู้ประสานงานส่วนกลางกองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน. (2566, 27 สิงหาคม). *หมู่บ้านผาคับ (วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อวิสาหกิจชุมชนบนพื้นที่สูง)*. Science Village@NSTDA เรียนรู้และแบ่งปัน สร้างสรรค์ด้วยปัญญา.
<https://sciencevillage.wordpress.com/>
- ภัทรวดี อินทปนต์, พรเพ็ญ สุขหนู, จิราภรณ์ จันทรวงศ์, และ ปิยดา นวลละออง. (2566). การพัฒนาระบบบัญชีและการจัดการต้นทุนการผลิตเพื่อยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชน ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านนิคม อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี. *วารสารวิจัยวิชาการ*, 6(4), 145-162. <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jra/article/view/260645>
- รัตนา วงษ์ทอง. (2566, 9 ตุลาคม). *ความหมายของระบบสารสนเทศ*. GotoKnow.
<https://www.gotoknow.org/posts/30174>
- วีระยุทธ ขาตะกาญจน์. (2553). การวิจัยเชิงปฏิบัติการ. *วารสารวิชา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช*, 29(1), 1-7.
<https://li01.tci-thaijo.org/index.php/wichcha/article/view/101776>
- สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์. (2535). *บัญชีต้นทุน 1*. สำนักพิมพ์ท็อป.
- สุชาดา กิระนันท์. (2544). *เทคโนโลยีสารสนเทศสถิติ: ข้อมูลในระบบสารสนเทศ* (พิมพ์ครั้งที่ 4). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อมรรัตน์ ขวลิต และ ปาริชาติ มณี. (2564). การพัฒนาการจัดการต้นทุนบนฐานแนวคิดเศรษฐกิจชุมชนกลุ่มเครื่องแกงบ้านนาแฉะ อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช. *วารสารนาคบุตตรปริทรรศน์*, 13(2), 54-63.
- Aptien. (2025). *What is information system*. <https://aptien.com/en/kb/articles/what-is-enterprise-information-system>
- Berkeley School of Information. (2022). *What is an information system?*.
<https://ischoolonline.berkeley.edu/blog/what-is-information-systems/>
- Bestarion. (n.d.). *What is an Accounting Information System (AIS)?*. <https://bestarion.com/accounting-information-system-ais/>
- CFI Team. (2024). *Tools and systems designed for the collection and display of accounting information*. Accounting Information System (AIS).
<https://corporatefinanceinstitute.com/resources/accounting/accounting-information-system-ais/>
- ECPI University. (2023). *Reasons why information systems are important for business today*.
<https://www.ecpi.edu/blog/reasons-why-information-systems-are-important-for-business-today>
- Gelinas, U. J., Dull, R. B., & Wheeler, P. R. (2018). *Accounting information systems*. Cengage AU.
- Hayes, A. (2026). *Cost accounting explained: Definitions, types, and practical examples*. Investopedia.
<https://www.investopedia.com/terms/c/cost-accounting.asp>
- Indeed Editorial Team. (2024). *Accounting information system: What it is and how it works*.
<https://www.indeed.com/career-advice/career-development/accounting-information-system>
- Li, F., & Fang, G. (2022). Process-aware accounting information system based on business process management. *Wireless Communications and Mobile Computing*, 2022, 1-15.
<https://doi.org/10.1155/2022/7266164>
- Luke Strauss. (2022). *What is information systems? Definition, uses, and examples*.
<https://zapier.com/blog/what-is-information-systems/>
- Martinis, P. (2022). *What Is cost accounting? Definition, examples and types*. <https://dokka.com/what-is-cost-accounting/>
- Robinson, S., & Nolle, T. (2024). *What is a data flow diagram (DFD)?*.
<https://www.techtarget.com/searchdatamanagement/definition/data-flow-diagram-DFD>

- Saad, M. (2023). The influence of accounting information system adoption on business performance amid COVID-19. *Computers in Human Behavior Reports*, 10, 100286.
<https://doi.org/10.1016/j.chbr.2023.100286>
- Sembiring, M., & Putri, W. M. (2024). The role of management accounting information systems in making palm oil production cost budget decisions at PT. Perkebunan Nusantara IV Regional I North Sumatra. In *Medan International Conference on Economics and Business - Proceeding MICEB 2024* (p. 1605-1615). MICEB, Indonesia.
- Siahaan, M. Y., Samadara, S., & Reinamah, C. M. (2021). *Design of accounting information systems of cash receiving and expenditure in improving internal control of income of weaving tie MSME in the District South Central Timor*. Kupang State Polytechnic Kupang, Indonesia.
- The Investopedia Team. (2026). *Cost accounting: Definitions, concepts, and key types*. Investopedia
<https://www.investopedia.com/ask/answers/041615/what-are-main-objectives-cost-accounting.asp>
- The University of Alabama at Birmingham's (UAB). (2024). *What is information systems?*.
<https://businessdegrees.uab.edu/blog/what-is-information-systems/>
- Tuovila, A. (2019). *Accounting information system (AIS): Definition and benefits*. Investopedia.
<https://www.investopedia.com/terms/a/accounting-information-system-ais.asp>
- Vintti Employee as a Service. (2023). *What is an accounting information system (AIS)?*.
<https://vintti.com/blog/what-is-an-accounting-information-system-ais/>